

דפוסי תפעול של חי"ר משורין גרמני

אלימ יהודה ואלאך

דומני שיהיה זה מועיל אם נסכם סדרת־רשימות זו בציון מספר נקודות־דגש לגבי תפיסת חיל־הרגלים המשורין הגרמני, כפי שהיא באה לידי ביטוי בחוברת ההדרכה אותה סקרנו. וזאת — לאחר שעד כה ניתנה רשות־הדיבור בעיקר לחוברת עצמה, ממנה צוטטו כלשונם פרקי־הדרכה ותרגילים שלמים. גם משום שסדרה זו הופיעה ברוח־זמן ניכרים בין רשימה לרשימה, יועיל ללא־ספק סיכום כזה לקוראים.

הצבאית, אנו למדים שהניסויים והחיפושים בש־טח זה נמשכים עדיין; אך מה שברור הוא שהגרמנים רוצים בנושא־גייסות־משורין אשר יהיה מסוגל לצלוח שטחים ממש כמו הטנקים — ובאותו קצב. לכן חייב הוא להיות זחל־מלא ובעל מנוע שעצמתו מתאימה לכך. השאיפה היא שיוכל להכיל כיתה שלמה — כלומר שבית־קיבולו יהיה ל־12 חיילים לפחות, על מלוא ציודם; וכן רוצים שיהיה מצויד בתותח־אבטומטי־קל, בעל קוטר של 20 מ"מ, ושיהיה בו אמנם כיוסי־גג, אך לא קבוע וקשיח אלא ניתן־לפתיחה — כדי לאפשר לכל הכיתה גם להילחם מעל־גבי הרכב (ובענין זה — מנוגדת גישת הגרמנים לחלוטין לזו הנשקפת מתוך הדגמים של הצבאות „דוברי־האנגלית“); ואח־רו־אחרון — עליו להיות מצויד במכשירי־קשר שיאפשרו שליטה מלאה הן בקרב „הרכוב“ והן בקרב „הרגלי“.

4. לפי גישה זו של מכוני האומן, יילחם השריון — כולל חיל־הרגלים־משורין — גם בלילה; ועיון נוסף בקטע שצוטט על אודות קרב־הליגה יוכיח שבגישתם אל בעיה זו צללו הם למלוא עומקה.

5. באשר לטקטיקה של כוחות ממונעים, נטשו הגרמנים לחלוטין את התפיסה הקוית — ועברו לתפיסה של לחימה במרחב. הדבר מוצא את ביטויו אף במונח: אין מדברים עוד על

ננסה להבליט כאן תמציתית את התפיסה בענין של תפעול חיל־הרגלים־המשורין — וה־תורה־הטקטית שמאחוריה — במספר מישורים:

הצד התורתי

1. הגרמנים — בניגוד למספר צבאות אחרים — רואים שני אורחי־פעולה אפשריים של חיל־הרגלים־המשורין. האחד — בלוחמה „רג־לית“, כשהוא מובל בנושא־הגייסות־המשורין אל שדה־הקרב, יורד ממנו בקו־היערכות ונלחם ברגל, כחיל־הרגלים ה„מסורתי“, אם כי במצבים שונים נתמך הוא גם על־ידי נשק־הסיפון של נושאי־הגייסות. אורח־הלחימה השני הוא בל־חמה „רכובה“. חיל־הרגלים־המשורין משתמש לפי זה בנושא־הגייסות כברכב־משורין, נלחם מתוכו, תוך שימוש בכל כלי־נשק, ויורד ממנו רק בלית־ברירה. לצורך זה מותאמים המבנה, החימוש, אמצעי־הפיקוד־והשליטה והת־רגולת הנהוגים בסוג־חיל זה.

2. מתוך תפיסה זו נובעת ראיית חיל־הרג־לים־המשורין כחלק אינטגרלי ושוו־זכויות של צות־קרב־משורין הכולל טנקים, חיל־הרגלים־המשורין, ארטילריה־משורית, מהנדסים־משוריים גם — וקישור מתאים אל כוחות־אוויר.

3. בחירת הדגם הרצוי של נושא־הגייסות־המשורין היא פועל־יוצא הגיוני מגישות אלו. מתוך החוברת הנידונה ובעיקר מתוך העתונות

„קרהלחימה העיקרי“ (מונח, שהיה שגור עדיין במלחמת העולם השנייה), ולעומת זה נפגשים אנו במונח „הפאה-הקדמית של ההגנה“; דהיינו, למעשה, תחום קדמי של מרחב-מוגן.

6. כשהגרמנים קובעים סיווג לסוגי-לחימה שונים, אין הם משייכים את קרבה-ההשהיה לצורת-הקרב המכונה „נסיגה“ או „תנועה לא-חור“ אלא לצורת-הקרב הנקראת „הגנה“. דבר זה ודאי שנובע מראית אורח-ההגנה של כוחות-ממונעים כ„הגנה ניידת“, אשר אחד מביטוייה היא ההשהיה.

7. מתוך עיון במבנה המחלקה למדים אנו שגם בחיל-הרגלים-המשורין, העשיר בנושק אבי-טומטי ואשר הנו בעל עצמת-אש גדולה, נשמר עדיין מקומם של הצלפים (כזכור, שנים מאר-בעת הרצים של המ"מ חמושים ברובי-צלפים בעלי טלסקופ-כיוון). דומני שגישה זו ראויה לתשומת-לב; כי דוקא בקרב עם כוחות ממור-כנים נודע ערך מכריע לפגיעה המדויקת והוד-אית באנשי-מפתח, כגון מפקדים — שעל-פירוב בנקל ניתן לאכנם — או נהגים.

ה„טכניקה של קרב“

1. הסברנו והדגמנו (ראה עמ' 47) את שיטת השליטה המתואמת על מהלך הקרב באמצעות אורח סימון המפה המכונה במונח הצבאי הגרמני „קרמותוה“. ההבדל העיקרי בין שיטה זו לשיטות מקובלות אחרות נעוץ בפשטותה. אין צורך להכין מפות-קודים מסומנות-מראש בקבוצת-פקודות, או בכל פגישה של מפקדים בשדה, ניתן לשרטט בקלות מספר קוים ישרים מתחברים על גבי המפה — ולקבוע להם ערכי „נקודת-מוצא“. בשביל להבטיח שיטה זו מבחינת בטחון-שדה אין צורך בהחלפת המפה, וא-פילו אין צורך בשינוי הקוים-המותוים עצמם. לכך מספיק לקבוע שינוי בערך נקודת-המוצא, ולוח-זמנים קבוע-מראש לשינויי ערכים אלה. הקורא שירצה להבין מהותה של שיטה זו ייטיב לעשות אם יעיין פעם נוספת בהסבר הקצר ובדוגמה שניתנו לעיל.

מעניינת שיטת הדיווח הנהוגה בשריון הגרמני. קיים אצלם, כבכל הצבאות, דיווח איכותי, יחידה ודיווח על קצב ההתקדמות בעזרת קווי-דיווח. כלומר, לאורך ציר-התקדמות כל-שהוא, על תואי קרקע בולטים ונר-חיים-לוחי, נקבעים „קווי-דיווח“ שניתנים להם שמות

קוד. השמעת שם-קוד כזה ברשת-האלחוט מאפשרת לאכן היכן בדיוק נמצא המרוח. אך נוסף לדיווחים אלה נהוגים אצל הגרמנים גם דיווחים לגבי ביצוע-משימה. במה הדברים אמורים? הבה נעיין בדוגמה מתוך החוברת.

מפקד פלוגת חיל-רגלים-משורין הטיל תוך-כדי התקדמות כוחו על מפקד מחלקה-1 לסייר עם מחלקתו לפני הכוח המתקדם. להלן — קטע מפקודת ה"מ"פ: „משימת הסיור. אני רוצה לדעת:

- א. היכן האבטחות ומוצבי-החוף של האויב?
- ב. איזה כלי-נשק ניתן לאכן, במיוחד ג"ט ושריון?
- ג. כיצד מתנהג האויב?
- ג. מהי עבירות הדרכים והשטח בשביל נושאי גייסות וטנקים?
- ד. מהו כיסוי הקרקע, ומהן אפשרויות ההעלמה של התקרבותנו אל האויב.

התנהגות עם היתקלות באויב:

- א. לעקוף ככל האפשר אבטחות ואויב חלש; בהיתקלות-פתע — להילחם על השגת ידיעות נוספות;
  - ב. בהיתקלות באויב מעצמת פלוגה ומעלה — לגרותו לפתיחת-אש, ולעקפו באגף.
  - ג. הסיור ישמור מגע-תצפית עם האויב ויאסף ע"י הפלוגה עם כניסתה לקרב.
- בסעיף „קשר“ של פקודת-המבצע ניתנות מילות-ה„קוד“ הבאות:

„פלוגת חי"ר-המשורין — נמר; הסיור — ינשוף; קרדיווח ראשון — כרוב; משימת הסיור — עפרוני; התנהגות עם היתקלות באויב — מלך; ביצוע המ-שימה — צחוק.“

תוך-כדי ביצוע הסיור מגלה מפקדו חולית-אויב. להלן — נוסח התשדורת: „נמר — כאן ינשוף. כרוב. חולית אויב; קרמותוה ב/62/מיגה/3.8, בתנועה לצפון. עפרוני ג' וד' טוב. מוסף לצחוק — סוף.“

פירוש תשדורת זו הוא: — „עברתי את קו הדיווח הראשון; חולית אויב נמצאת ב...; עבירות הדרכים והשטח לכלי-רכב בכלל וטנקים בפרט — טובה; כיסוי השטח מאפשר התקדמות בהסתר; אני ממשיך בביצוע משימת הסיור כפי שהוטלה.“

הסיור יוכל להמשיך בדיווח לפי שיטה זו במשך כל זמן המבצע. באם הגיע ליעדו הסופי ומקיים משם תצפית קבועה על האויב — ידוח המ"מ את מילת ה„קוד“ „מלך ג'“; דהיינו, בהתאם להוראות ההתנהגות בהיתקלות באויב („מלך“) הוא מקיים את סעיף-משנה ג' — אשר פירושו שמירת מגע-תצפית עם האויב.

2. התחמושת המגוונת של התותח-הקל בעל קוטר של 20 מ"מ מאפשרת את השימוש בירי-סימון. ירי-סימון הנו קליע מעלה עשן צבעוני. ניתן לקבוע לכל צבע משמעות מסוימת. הידור עה מראש לכל הגייסות. דבר זה מאפשר לחיל-הרגלים-המשורין להזהיר את הטנקים על היתק-